

Småsnutter fra EAHL-konferansen i Helsinki

Av Regina Kufner Lein
Universitetsbiblioteket i Bergen

Humaniora til medisinerne - "Lux humana" på det medisinske bibliotek

Det medisinske bibliotek i Helsinki (National Library of Medicine, Terkko) har siden september 2005 en egen samling av bøker kalt "[Lux humana](#)" som står i enden av tidsskriftshyllene. Samlingen står i lave hyller, med mulighet for å stille ut enkelttitler på toppen av hyllen. Her finnes mye forskjellig, som vi kan lese fra den finske websiden (automatisk oversatt av [translate.google.com](#)) :

"Philosophy (the history of philosophy, ethics, and tieteenfilosofia), medical history, sociology, sosiaalipsykologia and psychology, theology and uskontotiede, Cultural, cultural history and intellectual history, art history (literature, visual arts, film, music), taideterapia, essays, biographies."

Samlingen består nå av ca 2500 bøker; se på titlene via [bibliotekatalogen HELKA](#).

Det er knyttet noen foredrag til dette prosjektet, blant annet har 2 av "mine" samfunnsmedisinere Edvin Schei og Gunnar Meland holdt foredrag i 2007.

Virker kunnskapsbasert praksis?

Det var interessant å følge [Olwen Beavens](#) (fra BMJ, Storbritannia) innlegg "Evidence-based healthcare – is it having an impact on clinical practice and patient care?"

Hun prøvde å søke på artikler som dokumenterer at kunnskapsbasert praksis gir bedre behandling og mer velvære for pasienter. Men, hun fant bare ingenting! Jobber man ikke kunnskapsbasert? Er kunnskapsbasert praksis for vanskelig å implementere? Eller skriver man ikke om en behandling som virker når man baserer sin

kunnskap på en systematisk oversikt AT den virker? Eller er søkestrategien for dårlig? Forbausende nok konkluderer hun med at kunnskapsbasert praksis er mulig selv om det er vanskelig.

BMJ er opptatt av å finne muligheter til å vise at det nytter; de har begynt å dele ut en pris for kunnskapsbasert arbeid. Hun henviste også til en database for lokale prosjekter "BMJ Health Intelligence", der alle kan registrere sine prosjekter, og der man på sikt kanskje kan finne kunnskapsbaserte prosjekter. Hun oppmuntrer oss til å fortsette arbeidet med å spre budskapet om kunnskapsbasert praksis.

Vanskelig å søke kunnskapsbaserte artikler innen folkehelse i databaser

Det er nesten umulig, erfarte [Marion Spring](#), [Marta Calonge-Contreras](#) og [Daniel Tuvey](#) (fra Storbritannia) . Det største problemet er at det ikke finnes én database for folkehelse. Man må søke i mange baser etter tur. De hadde planlagt søket godt, analysert problemstillingen etter PICO og SPICE, og fikk en stor treffmengde. Men de fleste treffene var irrelevante etter nærmere vurdering. Av 19.000 var 4 igjen! Problemet er at søketermer har ulik betydning i ulike databaser og det er ulike tesauri. Man kan heller ikke bruke RCT (randomiserte kontrollerte forsøk) som avgrensning fordi det kan være uetisk med slike forsøk. I søkestrategien er det lurt med NEXT-operator og utvidet bruk av fritekst. De spurte også eksperter og organisasjoner om artikler, og fikk få (26), men nesten bare relevante artikler derfra (12). Det finnes i utgangspunktet få sammenhenger for et helt samfunn eller befolkningsgrupper, og derfor finner vi heller ingen eller liten dokumentasjon.

KBM-kurs for leger i Nord-Sverige

[Karina Sjögren](#) har derimot gode erfaringer med kursing av leger innen kunnskapsbasert medisin. Litt om begrepet: Biblioteket har jobbet hardt for å innføre og få aksept for begrepet kunnskapsbasert medisin, og selv om kunnskapsbasert praksis er mer dekkende ønsker de ikke å skifte begrep nå.

Egentlig startet det hele med undervisning av studenter. Etter en del prøving og feiling ble undervisningen flyttet fra 1. semester til 4. semester og fra neste høst til 6. semester, rett før de starter i klinikk.

Biblioteket utvidet så tilbudet til sykehusene: Avdelingslederne og undervisningspersonalet ved tre sykehus i Nord-Sverige fikk et dagskurs i kunnskapsbasert medisin. Kurset ble holdt flere ganger i ulike byer. Siden har de fulgt opp med workshops for personalet ved ulike sykehusavdelinger, doktorgradstudenter, masterprogrammer, og andre helsearbeidere.

Det nyeste er at biblioteket også skal undervise helsearbeidere som selv vil undervise i kunnskapsbasert medisin. Kunnskapsbasert medisin er blitt en vesentlig del av undervisningen og det daglige arbeidet for det medisinske bibliotek; fakultetet og det øvrige medisinske personalet er veldig fornøyd med biblioteket. Godt med en suksesshistorie fra nabolandet.

Joanna Briggs Institute – kunnskapsbaserte artikler for sykepleiere

Proquest la i sin produktpresentasjon vekt på pakken fra **Joanna Briggs Institute**. All helsepersonell i Norge har tilgang til denne pakken som del av Helsebibliotekets Proquest-pakke om Nursing & Allied Health. Det er en liten tidsskriftspakke som består av tre tidsskrifter, som vi kan søke i samtidig:

- Systematic reviews, fra 1998
- Evidence summaries, som oppsummerer andres arbeider, fra 2006
- Best practice information sheets, som inneholder oppsummeringer for klinikere, kort og konsist. Tilbake til 1997.

Jeg fikk direktelenke til søk i bare denne pakken fra Proquest. Jeg er usikker på om lenken jeg

fikk er spesifikk for vår institusjon, så det er best å henvende seg direkte til Proquest sin tekniske stab: e-post: RSC-BG.TechnicalSupport@proquest.co.uk

Trenger vi EMBASE i tillegg til PubMed for å finne alle publikasjoner til instituttets ansatte for siste år?

Det var en fornøyelse å høre på nederlandske [Dieuwke L. Brand-de Heer](#). Og så vant hun pris for beste foredrag! Hun har gjort et stort arbeid med å sammenlikne søk i PubMed, Embase (Ovid) og Embase.com. Den siste basen har jeg aldri brukt.

Hun fant mye rart: dubletter innenfor den enkelte basen, problemer med adressefeltet (i PubMed er bare adressen til 1.forfatter registrert), ulik indeksering av publikasjonsår for e-pub ahead of print og print, ulik skriving av forfatternavnet (for eksempel deBries og de Bries for samme forfatter gjorde det vanskelig å luke ut dubletter). Tidsskrifthefter manglet, og det var etterslep i indeksering av nye tidsskrifthefter.

Hennes konklusjon er at søk på adresser er best i EMBASE (Ovid). Men det er alt for mange interne dubletter i EMBASE. EMBASE bruker mange indekstermer, som ikke bidrar til bedre presisjon eller gjenfinning. PubMed er derimot bedre oppdatert på grunn av de tidlig registrerte PreMedline-artiklene. Hun har også begynt å sammenlikne emnesøk i disse basene. Så langt har det vært arbeidskrevende, men veldig moro, syntes hun!

Regina Kufner Lein
Universitetsbibliotekar
Bibliotek for medisinske fag, Universitetsbiblioteket
i Bergen
regina.lein@ub.uib.no

Redaksjonen beklager: Denne artikkelen skulle for lengst ha stått på trykk i SMH-nytt. Skylden er ene og alene vår. Selv om det har gått en tid er innholdet fortsatt aktuelt og interessant.